

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „A kohéziós politika és a városok: a városok és agglomerációk hozzájárulása a régiókon belüli növekedéshez és munkahelyteremtéshez”

(2006/C 206/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

TEKINTETTEL az Európai Bizottság Peter Straub elnöknek szóló, 2006. január 25-én kelt levelére, amelyben az RB véleményét kéri „A kohéziós politika és a városok: a városok és agglomerációk hozzájárulása a régiókon belüli növekedéshez és munkahelyteremtéshez” tárgyában;

TEKINTETTEL elnökének 2005. november 10-én hozott döntésére, mellyel megbízta a „Területi kohéziós politika” szakbizottságot azzal, hogy készítsen véleményt a tárgyban;

TEKINTETTEL az Európai Bizottság „Kohéziós politika és a városok – hozzájárulás a régiók növekedéséhez és munkahelyteremtéséhez” című munkadokumentumára;

TEKINTETTEL az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló tanácsi rendeletre tett javaslatról alkotott véleményére (CdR 232/2004 fin⁽¹⁾, COM(2004) 492 final – 2004/0163 (AVC));

TEKINTETTEL az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre tett javaslatról alkotott véleményére (COM(2004) 495 final – 2004/0167 (COD), CdR 233/2004⁽¹⁾);

TEKINTETTEL az Európai Bizottság Kohéziós politika a növekedés és a foglalkoztatás támogatására: közösségi stratégiai iránymutatások a 2007–2013 közötti időszakra című közleményéről alkotott véleményére (COM (2005) 299 final, CdR 140/2005);

TEKINTETTEL a 2005. december 6–7-i bristoli informális Miniszterek Tanácsa következtetéseire, amelyet a fenntartható közösségekről tartottak;

TEKINTETTEL az Európai Parlament véleményére a városi dimenzióról a bővítés keretében (2004/2258);

TEKINTETTEL a „Területi kohéziós politika” szakbizottság által 2006. február 23-án elfogadott véleménytervezetre (CdR 38/2006 rev.1, előadó: **dr. Michael Häupl** (PES/AT), Bécs polgármestere);

a 2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 26-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A Régiók Bizottsága

1.1 bevezetesként **emlékeztet** arra a tényre, hogy az Európai Unió lakosságának 78 %-a a városokban, azok vonzáskörzetében vagy városi térségekben él. 50 000 főnél népesebb városi térségekben él a lakosság több mint 60 %-a. A városi térségekben nagy lehetőségek és összetett problémák összpontosulnak;

1.2 ennek tükrében **emlékeztet** az Európai Bizottságnak a „Harmadik jelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról – Új partnerség a kohézió érdekében: konvergencia, versenyképesség, együttműködés”⁽²⁾ című dokumentumban kinyilvánított

szándékára, hogy a városok kérdését a regionális programokba való fokozottabb bekapcsolás révén előtérbe helyezze;

1.3 **hangsúlyozza**, hogy a városi dimenzió valamennyi közösségi politikában, nem csupán az EU kohéziós politikájában fontos: csak ha ennek pozitív hatásai konkrétan láthatók és tapasztalhatók a városi lakosság számára, akkor sikerül majd az EU-nak elérni (illetve visszanyerni) a politikai elfogadottságnak azt a szintjét, amely közös projektjeink sikeres továbbfejlesztéséhez elengedhetetlen;

1.4 **támogatja** az Európai Parlamentnek a „Jelentés a városi dimenzióról a bővítés kapcsán”⁽³⁾ című dokumentumával indított kezdeményezést – mely a városi dimenziót kívánja erősíteni valamennyi közösségi politikában és a tagállamok politikájában –, illetve a jelentésben foglalt követeléseket;

⁽¹⁾ HL C 231., 2005.9.20.

⁽²⁾ „Harmadik jelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról – Új partnerség a kohézió érdekében: konvergencia, versenyképesség, együttműködés”, COM(2004) 107 final, 2004. február 18.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. október 13-i állásfoglalása: „A városi dimenzióról a bővítés kapcsán”, P6_TA-PROV(2005)0387, előadó: Jean Marie BEAUPUY, a HL-ban még nem jelent meg.

1.5 **hangsúlyozza** a városok döntő hozzájárulását a 2005-ben új hangsúlyokat kapott lisszaboni stratégia megvalósításához. A növekedés azonban nem öncél, hanem a foglalkoztatás, a társadalmi kohézió és az ökológiai fenntarthatóság növelésének eszköze, s mivel ily módon hozzájárul az európai szociális modell fenntartásához, biztosítja Európa polgárainak életminőségét. Az EU polgárai számára legfontosabb kérdés a foglalkoztatás. Azáltal, hogy jelenleg a gazdasági növekedésre és a termelékenység növelésére koncentrálnak, azonban nem szabad szem elől téveszteniük a lisszaboni stratégia egyéb vetületeit;

1.6 **felhívja a figyelmet** arra, hogy a városok mindig is mindenfajta fejlesztés „laboratóriumai” voltak: a legtöbb szociális és technológiai előrelépés városokból indult ki. Ez a városok számára karakterisztikus szerkezetváltás esélyeket és kockázatokat egyaránt hordoz magában, mind az egyén, mind a társadalom számára. A városok megtanulták, hogyan kezeljék ezt a szerkezetváltást, miként reagálnak rá. Ahhoz is hozzá szoktak, hogy a – részben a szerkezetváltásból adódó – piaci kudarcokat ellensúlyozzák. S mivel a lisszaboni célok eléréséhez sok ágazatban az új kihívások alapján szerkezetkiigazításra van szükség, a városok központi szerepet kapnak;

1.7 **ezért kritikusan jegyzi meg**, hogy a lisszaboni stratégia kidolgozásának és megvalósításának „felülről lefelé” történő megközelítése folytán az európai városok túlnyomó részét nem vonták be a tagállamok nemzeti reformprogramjainak elkészítésébe. A városok egy részét csak formálisan vonták be, tartalmilag nem. Egy felmérés azt mutatja, hogy általában inkább akkor vonták be a városokat, ha az adott tagállamban volt egy kifejezetten városokkal foglalkozó minisztérium (pl. Hollandia ilyen), vagy ha a szóban forgó városok egyben régiók is voltak (Berlin, Hamburg, Bécs stb.). A városi szint be nem vonásának egyik következménye az, hogy a városokban rejlő lehetőségek, illetve sajátos képességük, hogy együttműködési szinergiákat teremtsenek a köz- és magánszféra érintettjei, valamint a szociális szereplők között, részben kihasználatlanul marad. Lényegében ugyanerre az eredményre jut egy, az RB által lefolytatott vizsgálat is, melynek címe: „A növekedéssel és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos lisszaboni partnerség megvalósítása – A régiók és a városok hozzájárulása”⁽¹⁾. Eszerint a városoknak és régióknak csupán 17 %-a elégedett a nemzeti reformprogramok kidolgozásába történő bevonásukkal;

1.8 **megállapítja**, hogy a városokat a strukturális alapok általános rendelkezéseinek megállapításáról szóló rendelet⁽²⁾ 25. és 26. cikke szerinti nemzeti stratégiai referenciakeret elkészítésébe általában jobban bevonták. A városi dimenzió direkt figyelembevétele a nemzeti stratégiai referenciakeretekben és az azokból levezetett operatív programokban azonban még mindig nem magától értetődő;

1.9 **kritikusan utal arra**, hogy a 2007–2013-ra vonatkozó, a kohézióról szóló stratégiai iránymutatások jelenleg rendelkezésre álló tervezetéből⁽³⁾ is messzemenően kimarad a kohéziós politika városi dimenziója, azt csupán a „területi sajátosságok” keretében tárgyalják. Ezt a hiányosságot a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó, a kohézióról szóló stratégiai iránymutatásokhoz kapcsolódó konzultációs folyamat eredményei is világossá teszik, hiszen ennek során sokszor követelték a városok növekedésben és foglalkoztatásban betöltött döntő szerepének erőteljesebb hangsúlyozását. Az iránymutatásoknak a városok létfontosságú szerepét formálisan is el kellene ismerniük. A városok bevonását kötelező érvénnyel rögzítő, világos uniós szabályozás hiányában fennáll az a veszély, hogy a 2007–2013-as időszakban nem a kohéziós politika városi dimenziójának erősödésére, hanem annak gyengülésére kerül sor;

1.10 **üdvözli** ezért az Európai Bizottságnak „A kohéziós politika és a városok: a városok hozzájárulása a régiók növekedéséhez és munkahelyteremtéséhez”⁽⁴⁾ című munkadokumentum betervezésével indított kezdeményezését, mely e bírálatokat tekintetbe véve a jövőbeli kohéziós politikában a városi dimenziót mégiscsak erősíti. A dokumentum ragyogóan szemlélteti a városok központi jelentőségét Európa, a tagállamok és a régiók további fejlődése szempontjából. Világosan kirajzolódik az a döntő hozzájárulás, amelyet a városok a növekedés és a foglalkoztatás, a szociális kohézió, valamint a fenntartható fejlődés érdekében nyújtani képesek;

1.11 **méltaja** különösen azt a körülményt, hogy az Európai Bizottság a dokumentumban a városi dimenziót annak teljes összetettségében ábrázolja. Ez a holisztikus megközelítés a dokumentum egyik fő erőssége, amelyet mindenképp meg kell tartani. A konkrét példák és adatok alapján bemutatott komplexitásnak csak egy minden politikaterületet magában foglaló, integrált megközelítéssel lehet megfelelni. A városi dimenzió nem korlátozható pusztán a kohéziós politikára, hanem azt valamennyi közösségi politikában közvetlenül figyelembe kell venni;

1.12 különösen **kiemeli**, hogy a dokumentumban a városok hozzájárulását 50 konkrét cselekvési iránymutatásra bontották le. Ezek immár a városok rendelkezésére állnak, útmutatásként arra vonatkozóan, hogy milyen irányú lépéseket tehetnek a jövőben;

1.13 **támogatja** az Európai Bizottság által a munkadokumentumhoz kapcsolódóan megindított konzultációs folyamatot, valamint az Európai Bizottságnak azt a szándékát, hogy e folyamat legfontosabb eredményeit beépíti a stratégiai kohéziós iránymutatások végleges változatába, és az átdolgozott munkadokumentumot egy „közlemény” formájában közzéteszi;

⁽¹⁾ „A növekedéssel és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos lisszaboni partnerség megvalósítása – A régiók és a városok hozzájárulása. A régióknak és a városoknak a lisszaboni nemzeti reformprogramok elkészítésébe történő bevonásáról szóló felmérés”, DI CdR 45/2005.

⁽²⁾ Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (COM(2004) 492 final), 2004. július 14.

⁽³⁾ „Az Európai Bizottság közleménye: Kohéziós politika a növekedés és a foglalkoztatás támogatására: közösségi stratégiai iránymutatások a 2007–2013 közötti időszakra”, COM(2005) 299, 2005. július 5.

⁽⁴⁾ Az Európai Bizottság szervezeti egységeinek munkadokumentuma: „A kohéziós politika és a városok: a városok hozzájárulása a régiók növekedéséhez és munkahelyteremtéséhez”, 2005. november 23., német nyelven megtalálható a következő helyen: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/consultation/urban/index_de.htm

1.14 **közreműködik** a városi dimenzió további erősítésén a 2006. április 26-án tartandó „városok fórumának” az Európai Bizottsággal és az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságával történő közös megszervezése révén.

1.15 **üdvözli**, hogy a kohéziós alap felállításáról szóló tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat lehetővé teszi a környezetbarát városi közlekedés támogatását a kohéziós alpból;

2. A Régiók Bizottsága javaslatai az Európai Bizottság „Kohéziós politika és a városok: a városok hozzájárulása a régiók növekedéséhez és munkahelyteremtéséhez” című munkadokumentumához

A Régiók Bizottsága

2.1 **gratulál** az Európai Bizottságnak az egyes témák – a városok fenntartható fejlesztése az európai regionális politikában, a városok szerepe/miért fontosak a városok?, vonzó városok, az innováció támogatása, vállalkozói kezdeményezések és tudásalapú gazdaság, több és jobb munkahely, a városok közti különbségek, kormányzás és a városok megújításának finanszírozása – precíz és részletesen alátámasztott kifejtéséért;

2.2 **üdvözli**, hogy a cselekvési iránymutatásokban a tagállamokat felszólítják a városok intézkedéseinek támogatására;

2.3 negyedik prioritás bevezetését **tartja szükségesnek** a közösségi stratégiai iránymutatásokban, mely a városokra és a városi régiókra koncentrálnak annak érdekében, hogy még a leghátrányosabb helyzetű városi térségekben is biztonságos, összetartó, továbbá gazdasági, szociális, környezetvédelmi és kereskedelmi szempontból fenntarthatóan fejlődő közösségek jöjjenek létre;

2.4 utal a városok – különösen méretük, földrajzi helyzetük (pl.: peremterületek), a hatáskörök adott országon belüli megosztása és – annak függvényében eltérő helyzetére, hogy régi vagy új tagállamban található-e; **javasolja** továbbá, hogy ne hagyjanak figyelmen kívül egy olyan fontos kritériumot, mint amelyet az egyes tagállamok városai között az adott országok urbanizációs és gazdasági színvonalából adódó különbségek jelentenek;

2.5 **osztja** az Európai Bizottság nézőpontját a tekintetben, hogy a városok cselekvési hatáskörének általános erősítése eredményes fejlődésük előfeltétele, és a regionális fejlődéshez is jelentős mértékben hozzájárul. Ehhez a városokat egyrészt el kell látni olyan rendszerekkel és eszközökkel, amelyek lehetővé teszik, hogy reagáljanak a gazdasági és társadalmi változásokra, másrészt pénzeszközökből is meg kell kapniuk a „kritikus tömeget”, ezeket globális támogatás nyújtásával és az irányítási feladatok és az illetékesség átadásával lehetne megtenni, amint az az ERFRA-ra vonatkozó új rendelkezésekben is olvasható (a 36., a 41. és a 42. cikkben);

2.6 **hangsúlyozza**, hogy a lisszaboni stratégia céljainak a növekedés és a termelékenység jelentős fokozásával történő

elérése érdekében fontos felismerni a városok és városi térségek hozzájárulásának jelentőségét, amely lakosságuk „kritikus tömegéből”, a felsőoktatás és a tudomány kiválósági központjából, valamint a felfedezések ipari méretekben történő hasznosításának képességéből ered. Szükségesnek tartja ezért, hogy a kohéziós politikának városi dimenziója is legyen, amely tekintetbe veszi a városokban mint az innováció és a tudásalapú gazdaság motorjaiban rejlő lehetőségeket;

2.7 **utal** különösen a vállalkozói környezet és az innováció keretfeltételeinek javításával összefüggésben arra, hogy a városok csak akkor képesek gyakorolni e fontos irányítási feladatokat, ha rendelkeznek az ehhez szükséges pénzügyi erőforrásokkal. Ez természetesen az összes felsorolt cselekvési területre érvényes;

2.8 **hangsúlyozza** az összehangolt és a „funkcionális régiók” realitását figyelembe vevő eljárás mód jelentőségét abban, hogy az említett cselekvési iránymutatások révén tartós javulást lehessen elérni. Csak az adminisztratív határokon átnyúló partneri együttműködésből bontakoznak ki megoldási lehetőségek és esélyek a meglévő potenciál kihasználására. Ezt a gyakorlatban nem mindig egyszerű együttműködést az uniós politikáknak speciális ösztönzőkkel kellene támogatniuk, például a nagy térségek stratégiai fejlesztési projektjeinek előmozdításával. Különösen fontos, hogy új együttműködési hálózatokat hozzanak létre a nagyvárosi és a városi területek között, és a meglévőket erősítsék. Különös figyelmet érdemel a jelenlegi programkészítési időszak során az Interreg III kezdeményezés keretében létrejött együttműködés, amely a 2007–2013-as időszakban a területi együttműködési célkitűzéssel veszi kezdetét;

2.9 **hangsúlyozza**, hogy a városoknak jelentős a szerepük a klímaváltozás elleni küzdelemben, lakosságuk számából és abból eredően, hogy nagy volumenű változásokat képesek előidézni, például a tömegközlekedési szolgáltatások vagy innovatív energiaforrások épületekben történő felhasználása területén. Környezetvédelmi követelmény bevezetését javasolja ezért a strukturális alapok programjaihoz kapcsolódóan;

2.10 **hangsúlyozza** az ún. „barna zónák” (felhagyott ipari övezetek) és közterületek rendbehozatalának és városépítészeti fejlesztésének fontosságát, mivel ez hozzájárul a megnövekedett városok megújulásához és az átgondolatlan terjeszkedés visszafogásához. Ehhez a városoknak a nemzeti és az európai szint támogatására van szükségük. Különleges problémáik kezelésére a nagyvárosi és a városi területeknek közösségi pénzügyi támogatásra van szüksége ad hoc programok létrehozásához a hanyatló városi területek felújítása és az URBAN program keretében megkezdett munkák folytatására irányuló kezdeményezések ösztönzése céljából;

2.11 **tudatában van**, milyen fontos a közigazgatás minden területét átfogó sokszínűségi politika, amely elengedhetetlen feltétele a migrációs háttérű személyekben rejlő különleges potenciál teljes kihasználásának, amely jelenleg még gyakran kihasználatlan erőforrás;

2.12 **rámutat különösképp** az általános érdekű szolgáltatások jelentőségére a hatékonyabb városi rendszerek és a városok vonzereje szempontjából. Ennek kapcsán – a szubszidiaritás elvének kifejeződéséeként – különösen arra kell tekintettel lenni, hogy a regionális és települési önkormányzatoknak szabad választási joguk legyen az általános (gazdasági) érdekű szolgáltatások nyújtásának formáját illetően. **Követeli**, hogy az európai jogi keretek továbbra is hagyják nyitva a lehetőséget a saját termelés, illetve a „házon belüli” vállalatok közvetlen megbízása előtt. A szerződések és támogatások odaítélésére vonatkozó jogalkotás terén a városoknak és a régióknak nagyobb mozgásteret kell kapniuk;

2.13 **ajánlja**, hogy valamennyi cselekvési területen külön vegyék figyelembe a nők, a fiatalok, az idősebbek, valamint a speciális gondozást igénylő személyek szükségleteit;

2.14 **úgy véli**, hogy a városokat a női vállalkozások támogatása, valamint a nők üzleti, illetve közszférában betöltött vezetői szerepének bővítésére és támogatására irányuló intézkedések révén „nőbarátabb” helyé kellene tenni megfelelő helyi és szociális szolgáltatások segítségével;

2.15 arra **ösztönöz**, hogy a dokumentumot egészítsék ki egy, az egészségről szóló külön fejezettel. Ez a téma ugyan a három központi tárgykör – az elérhetőség és a mobilitás, a szolgáltatásokhoz és létesítményekhez való hozzáférés, valamint a természeti és fizikai környezet – mentén kerül tárgyalásra, jelentősége miatt azonban saját, közvetlen cselekvési iránymutatásokban is figyelembe kellene venni;

2.16 **hangsúlyozza** az igényeknek megfelelő nyitvatartási idejű, minden területet lefedő és megfizethető gyermekfelügyeleti kínálat biztosításának különleges jelentőségét. Egy ilyen kínálat lehetővé teszi a gyermeknevelésre jogosultaknak, hogy munkát végezzenek, fontos alapot teremt a gyermekek további oktatásához, és nagyban hozzájárul az eltérő kultúrák, illetve a speciális igényű gyermekek beilleszkedéséhez;

2.17 **bírálólag jegyzi meg** a „kis- és középvállalkozásokat, valamint mikrovállalkozásokat szolgáló intézkedések” területére vonatkozó cselekvési iránymutatásokat illetően, hogy a finanszírozáshoz való hozzáférésnek a kockázatok átvállalása útján való leegyszerűsítését csak nagyon korlátozottan és szigorú kritériumok alapján szabadna folytatni, és **hangsúlyozza**, hogy a mikrovállalkozásoknak nyújtott pénzügyi támogatásokat növelni kell;

2.18 **utal arra**, hogy az oktatás és az oktatáspolitikai minden területét – beleértve az „életet végigkísérő tanulást” is – úgy kellene tekinteni, mint amely nem csupán a növekedésre és a foglalkoztatásra van kihatással, hanem egy szociális és szolidáris társadalom szempontjai alapján is, amely mindenekelőtt azt állítja a középpontba, hogy valamennyi ember részt vegyen az össztársadalmi – és ne csak a gazdasági – folyamatokban;

2.19 **tudatában van annak**, hogy az idősebb emberek részarányának növekedése miatt nagyobb jelentőséget kapnak az olyan területek, mint az ápolás és gondozás, valamint a „szociális szolgálatok”. A korfának ebben az eltolódásában a városok számára nagy jövőbeli kihívások rejlenek, egyúttal azonban esélyt is jelentenek a növekedésre és a foglalkoztatásra, például az ápoló foglalkozásokban;

2.20 **hangsúlyozza**, hogy az európai nagyvárosi és városi területeken élő bevándorlók nagy száma jelentős kihívás a területek számára, de egyben új erőforrást is jelent, melynek révén ezek a területek új növekedési lehetőségekre találhatnak. A különböző közszoigálati intézményeknek ösztönözni kellene e lehetőségek kiaknázását.

2.21 **kiemeli** a szociális gazdaság mint az első (magán-) és a második (állami) szektor melletti növekvő munkaerőpiac – különösen a városok számára – fokozódó jelentőségét. **Követeli**, hogy a cselekvési irányvonalakban, például a hitelekhez való hozzájutás terén vagy állami garanciák révén közvetlenül vegyék figyelembe, hogy növelni kell a szociális gazdasághoz (a „harmadik szektorhoz”) tartozó vállalatok piaci esélyeit.

2.22 **kiemelten aláhúzza**, hogy a fenntartható munkahelyteremtés és a munkanélküliség elleni küzdelem az EU további fejlődése szempontjából központi jelentőségű. Csak az e területen elért, látható eredmények alapján sikerülhet a lakosság körében az EU elfogadottságát elérni, illetve viszsanyerni. A városokat mint a szerkezetváltás központjait különösen nagy mértékben érinti a munkanélküliség problémaköre;

2.23 **követeli**, hogy a tagállamok munkaerő-piaci politikája nagyobb mértékben legyen tekintettel a városi régiók szükségleteire, és hogy a funkcionális városi munkaerő-piaci régiókkal közösen fejlesszenek ki ehhez igazított terveket. Ehhez a nemzeti, regionális és helyi munkaerő-piaci politika összehangolását célzó formális megállapodások, egyezmények és paktumok, például a területi foglalkoztatási megállapodások szolgálhatnak alapul. Ezek révén a városok szintjén erősödnek a gazdaság-, a regionális és a munkaerő-piaci politika kapcsolódásai, ezért azokat bővíteni és uniós pénzeszközökkel támogatni kell;

2.24 egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a városokban élő nagyszámú külföldi személy lehetőséget jelent, és hogy a versenyképességhez a városoknak a lehető legszélesebb körű szakértelemmel rendelkező embereket kell vonzania és támogatnia, a bevándorlók pedig gyakran olyan területeket töltenek be, ahol munkaerőre van szükség. Támogatja ezért azt az ajánlást, amely az Európai Bizottságnak a személyek szabad mozgásához kapcsolódó átmeneti szabályok működéséről szóló legutóbbi jelentésében szerepel, vagyis hogy „a tagállamok munkaerőpiacuk helyzete és e jelentés tartalmának tükrében alaposan fontolják meg, szükség van-e e korlátozások fenntartására.”

2.25 **bírálólag mutat rá arra**, hogy a létrejött munkahelyek minősége döntő fontosságú. A foglalkoztatás növekedése túlnyomórészt a részmunkaidős állások és az új pénzkereseti formák bővüléséből adódott. Néhány iparágban a kínált munkahelyek minősége romlik, és/vagy nem kínálnak a jogi normáknak megfelelő szolgálati viszonyokat. Ezekből a munkavállaló anyagi biztonságát sokszor nem biztosító foglalkoztatási formákból új szociális kirekesztések adódnak. A magángazdaságnak és a vállalatoknak olyan munkahelyeket kell rendelkezésre bocsátani, amelyek tartós foglalkoztatást tesznek lehetővé. A munkaerőpiacnak a szociális biztonság és a munkahelyi biztonság terhére történő rugalmassá tétele nem fenntartható koncepció, és ezért a különböző közigazgatási intézményeknek gondoskodni kell arról, hogy ez ne következzen be;

2.26 **kiemeli**, hogy a szociális kirekesztés és az abból eredő problémák (a gettosodástól a bűnözésig) megakadályozása alapfeltétele a jó városi életminőség kialakulásának. A közigazgatási intézményeknek különleges figyelmet kell fordítani azokra a csoportokra, melyek leginkább ki vannak téve a társadalmi kirekesztésnek (főként a bevándorlókra);

2.27 **hangsúlyozza**, hogy a közösségi kezdeményezések, nevezetesen az URBAN és az EQUAL a nemzeti és regionális operatív programokba való beépítése nem eredményezheti az EU programjai és kezdeményezései innovatív hatásának csökkentését. Epp ellenkezőleg, az új kohéziós politika keretében szorgalmazni kell a városi kezdeményezések innovatív jellegét, valamint elő kell mozdítani az ötletek hálózatának kialakítását és alkalmazásuk más helyekre való kiterjesztését;

2.28 ezért **kéri** az Európai Bizottságot, hogy a városi környezetet érintő kezdeményezések mint az EU egyik iránymutatásának megvalósulásai – valamint tekintettel példaértékükre és átvihető jellegükre (amelyet a következő tervezési időszakban is meg kell őrizni) – összehasonlíthatók legyenek, és hogy a cselekvések hatékonysága mind minőségi, mind mennyiségi szempontból mérhető legyen.

3. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A Régiók Bizottsága

3.1 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy valamennyi közösségi politikájában vegye figyelembe a városi dimenziót. Ehhez olyan megközelítés szükséges, amely meghatározza, elemzi és figyelembe veszi a városi realitás konkrét problémáit, továbbá kiértékeli a közösségi politikák városokra gyakorolt hatásait. Ennek biztosításához elengedhetetlennek tűnik a városok hatóságainak bevonása a politikák és programok kidolgozásának valamennyi szakaszába, valamint a megvalósításba és az értékelésbe;

3.2 **utal** arra, hogy a városi dimenziót jobban össze kellene hangolni az Európai Bizottság szervezeti egységei – különösen

a Regionális Politikai, a Környezetvédelmi, a Közlekedési, a Foglalkoztatási, valamint az Egészség- és Fogasztóvédelmi Főigazgatóság – között. A városi dimenzióknak pénzügyi és területi szempontból az EU valamennyi programjában nagyobb figyelmet kell szentelni;

3.3 **hangsúlyozza** a szorosabb egyeztetés szükségességét is az Európai Bizottság, az Európai Parlament és a Tanács között, hogy ily módon világosabb menetrend jöjjön létre az EU városokkal kapcsolatos intézkedéseit illetően;

3.4 **javasolja** az Európai Bizottságnak a „szolgáltatkozi munkacsoport” megerősítését a városok szakértőinek bevonása révén, valamint az Európai Parlament több frakciót átfogó „urban logement” (városi lakhatás) munkacsoportjának mintájára egy szervezeti egységeken átnyúló „task force” (munkacsoport) létrehozását. Fórumok létrehozását is ajánlja, a városokkal az őket érintő uniós politikákról folytatott rendszeres párbeszéd céljára, ahogy ez a környezetvédelem területén már jelenleg is folyik;

3.5 **felszólítja** az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy – a szociális és civil párbeszédhez hasonlóan – hirdesse meg egy „területi párbeszédet”, amely lehetővé teszi a különböző regionális és városi hatóságok, továbbá azok nemzeti és európai szövetségei számára, hogy álláspontjukat a városokat és a régiókat érintő politikák és intézkedések előkészítése, az azokról való tárgyalás és döntés során megjelenítsék, és ily módon részt vegyenek azok alakításában. Az Európai Bizottság által 2003-ban a Régiók Bizottsága bevonásával megindított párbeszéd a területi önkormányzatok szövetségeivel⁽¹⁾ csak az első lépés ebbe az irányba;

3.6 **szót emel** azért, hogy a Tanács és a tagállamok minden tavaszi csúcstól szervezzenek egy magas szintű találkozókat. Ezen a találkozón – a „területi párbeszéd”-ben részt vevők mellett – mindenképp az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a Régiók Bizottságának, valamint a városok hálózatainak kellene részt venniük. Ugyancsak ösztönzi, hogy a tagállamok várospolitikáért felelős miniszterei évente tartsanak üléseket, amelyeket a városok hálózatainak és az európai önkormányzati és nemzeti szövetségeknek, például az Európai Önkormányzatok és Régiók Tanácsának a képviselőivel folytatott találkozó kell, hogy megelőzzön. Az Európai Bizottság szolgáltatkozi munkacsoportjának ezeken az üléseken rendszeresen be kellene számolnia munkájuk állásáról;

3.7 **felszólítja** a tagállamok kormányait, hogy nemzeti politikáikban a városi dimenziót jobban vegyék figyelembe. Különösen azt kell biztosítani, hogy a városok el legyenek látva azokkal a pénzügyi erőforrásokkal, amelyek feladataik teljesítéséhez szükségesek. A városokkal és szövetségeikkel folytatott párbeszédet is el kell mélyíteni, a formális konzultáció szilárd keretében ágyazva;

⁽¹⁾ Az Európai Bizottság „Párbeszéd a területi önkormányzatok szövetségeivel az Európai Unió politikájának alakításáról” című közleménye, COM(2003) 811, 2003. december 19.

3.8 **utal** arra, hogy a kutatás és fejlesztés központi jelentőségű a lisszaboni célok elérése szempontjából. **Követeli** ezért, hogy a városoknak az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának kutatáspolitikájában betöltött jelentős szerepe a városok szempontjainak a szakpolitikákban történő figyelembevétele („urban mainstreaming”) formájában csapódjon le. A városi dimenziót eddig csak a környezet és a közlekedés témakörében vették határozottan figyelembe, pedig a városi kutatás szempontjait fel kell venni valamennyi témakörbe és speciális programba. Ebben az összefüggésben fontos, hogy egyedi intézkedések révén erősebb támogatást kapjon a városok, valamint felsőfokú oktatási és kutatási intézményeik kapcsolatszerének kiépülése. Ezzel a városfejlesztés érdekében szinergia érhető el, valamint az, hogy a nyilvánosság szélesebb köre ismerkedhet meg a kutatás-fejlesztéssel. Ilyen lépés lehetne például egy verseny a „Tudomány Európai Városa” cím elnyeréséért;

3.9 fontos, hogy a 7. kutatási és technológiafejlesztési keretprogram erősítse a városoknak az információ és a tudás cseréje terén játszott szerepét, biztosítsa, hogy a források és innovációs politikák elosztásánál figyelembe vegyék általában a társadalom és konkrétan a polgárok igényeit, valamint garantálja a városfejlesztésre irányuló nemzetek közötti kutatás támogatását;

3.10 **hangsúlyozza** a szubszidiaritás fontosságát és annak jelentőségét, hogy a szubnacionális szinteket bevonják a kohéziós politika programkészítésébe és végrehajtásába. A strukturális alapok kezelésének decentralizálása nem vezethet a kohéziós politikának a tagállamok szintjén történő közponosításához;

3.11 **felkéri** az Európai Bizottságot az arányosság elvének alkalmazására az önkormányzatok által kidolgozott intézkedések irányítási és ellenőrzési rendszerére vonatkozóan;

3.12 **felhívja** a helyi önkormányzatokat, hogy még szorosabban és átláthatóbb módon kapcsolódjanak be a nemzeti reformprogramok előkészítésébe, kialakításába és végrehajtásába, valamint felhívja a tagállamokat, hogy az Európai Bizottságnak szóló éves jelentésükben szájanak egy fejezetet az e programok helyi szintű végrehajtását célzó intézkedések részletes ismertetésére;

3.13 **üdvözli** a városi dimenzió figyelembevételét az Európai Bizottságnak a strukturális alapokról és a Kohéziós Alapról szóló, a 2007–2013-as időszakra vonatkozó rendeletekre tett javaslataiban;

3.14 **követeli** a városi dimenzió erősítését a 2007–2013-as időszakra szóló kohéziós stratégiai iránymutatásokban. A városi dimenzió tényleges bevonását az Európai Bizottságnak kell biztosítania, például a városi dimenzió egyértelmű rögzítésével a tagállamok végrehajtási jelentéseiben és az Európai Bizottság éves jelentésében, amelyeket a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló rendelet tervezetének ⁽¹⁾ 27. és 28. cikke irányoz elő;

3.15 **hangsúlyozza**, hogy a települési önkormányzatok által végrehajtott, előrettekintő stratégiai kezdeményezések, amelyek főként az ún. „új foglalkoztatási forrásokban” adódó alternatív munkahelyek teremtésének szánt javaslatok formájában jelennek meg, kulcsfontosságú szerepet játszanak a munkanélküliséggel kapcsolatos problémák leküzdésében. Ezért az RB **arra hív fel**, hogy egyrészt vegyék figyelembe a városi dimenziót a foglalkoztatási programok létrehozásánál és fejlesztésénél, másrészt pedig biztosítsák a megfelelő hatásköröket, irányítási eszközöket és költségvetést a városok számára;

3.16 **üdvözli** az Európai Bizottság és az EIP csoport JEREMIE, JASPERS és JESSICA elnevezésű közös kezdeményezéseit. E finanszírozási rendszerek sikerének fontos előfeltétele, hogy a rendszerekhez valamennyi állami szintnek egyenjogú hozzáférése legyen;

3.17 **ajánlja** olyan adatok és elemzések kidolgozását, rendszeres aktualizálását és terjesztését, amelyek a városok összetett realitását tükrözik és lehetővé teszik a városokban uralkodó helyzet jobb felmérését. Különösen az ESPON-hoz és a STADTEAUDIT-hez hasonló kezdeményezéseket támogatja;

3.18 **támogatja** a városok közti hálózatok továbbfejlesztését a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréje érdekében. Ilyen téren a meglévő hálózatokat – például az URBACT-ot az „Európai Városi Tudáshálózat” kísérleti projekttel, a régióközi városi együttműködés súlypontjait, az Eurocities-t stb. – kellene kibővíteni. Figyelembe kell továbbá venni a városok érdekeit védő nemzeti és európai szintű szövetségek kezdeményezéseit is;

3.19 **felkéri** az Európai Bizottságot, hogy a támogatásban részesülő országoktól követelje meg, hogy a kohéziós alapról származó eszközök jelentős részét a fenntartható városi közlekedéssel kapcsolatos projektekre fordítsák;

Brüsszel, 2006. április 26.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE

⁽¹⁾ Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (COM(2004) 492 final), 2004. július 14.